

- ♦ Bij richtingsbeleving worden begrippen: voorwaarts - achterwaarts - zijwaarts - aangebracht en wordt de relatie gelegd naar pijlvoorstellingen (wat is een pijl, relatie i.v.m. richtingen).
- ♦ Cognitieve functie: geheugen
  - ♦ Geheugen is een vrij ruime functie en overlapt alle andere m.a.w. bij iedere opdracht of oefening wordt gerefereerd naar wat reeds geleerd werd naar vroegere situatie!
  - ♦ Specifieke geheugenoefeningen bestaan hoofdzakelijk uit luisteroefeningen waarbij geluiden herkend, gediscrimineerd en onthouden moeten worden in en bepaalde volgorde, dit al dan niet gekoppeld aan een motorische opdracht.

HOE VERLOOPT NU ZO'N GROEPSSESSIE?

dag 1: groepstherapie ergo

Planning Time

- ♦ Het aanwezigheidsbord maken.
- ♦ De tijdsband plaatsen: deze bestaat uit verschillende kaartjes waarop de volledige sessie visueel wordt voorgesteld. De kinderen plaatsen de kaartjes in de juiste volgorde.
- ♦ Aanbreng activiteit: laten verwoorden van de opdracht + visualiseren met picto's.
- ♦ Verwoorden van prenten die taakbaar gedrag visualiseren.

Cognitieve sessies

- ♦ Sessie 1: waaruit telkens een cognitieve functie (denkvaardigheid) omschreven wordt en waar een bepaalde leerinhoud belangrijk is.
- ♦ Pauze moment
- ♦ Sessie 2: dit is een activiteit waar diezelfde cognitieve functie en al dan niet diezelfde leerinhoud aan bod komt.

Summary Time

- ♦ De beer wordt wakker gemaakt en we vertellen hem wat we leerden vandaag in de groepstherapie.
- ♦ Bridging: voorbeelden zoeken waar ze diezelfde cognitieve functie nog kunnen gebruiken: in de thuissituatie, op school en bij leeftijdgenootjes

dag 2: groepstherapie logo - psychomotoriek

Dezelfde structuur wordt grotendeels behouden, maar aangezien deze sessies elk slechts één uur duren, werden enkele aanpassingen aan de tijdsstructuur aangebracht.

dag 3: individuele therapieën

Deze therapieën kunnen inhouden: logopedie, ergotherapie, psychomotoriek of psychotherapie naargelang de specifieke tekorten van elk kind.

Indien er vragen zijn, neem contact op met

Revalidatiecentrum Overleie

Overleiestraat 57 - 8500 Kortrijk. Tel. 056/35 18 52 - Fax. 056/35 18 72

Vercaemer Jean-Pierre - info@rcoverleie.be

denkstimulering bij kleuters

Cognitieve kleutergroep

Revalidatiecentrum Overleie

Overleiestraat 57 - 8500 Kortrijk
Tel. 056/35 18 52 - Fax. 056/35 18 72

Kenmerkend voor deze kleuters is hun leer-moeilijk zijn, waardoor ze voor verschillende ontwikkelingsgebieden een achterstand oplopen. De behandeling is bijgevolg niet louter een ontwikkelingsstimulering (specifieke therapieën), maar moet ook het leer-moeilijk-zijn aanpakken (fundamentele, algemene doelstellingen).

ALGEMENE DOELSTELLINGEN

Globaal gezien kunnen vier aspecten worden onderscheiden:

- ♦ Leren leren
- ♦ Leren samen-werken
- ♦ Positief zelfbeeld opbouwen
- ♦ Werken aan deficiënte cognitieve functies

Leren leren

Doelstelling: stimuleren van de fundamentele denk-en leervaardigheden.

Deze vaardigheden worden in de literatuur de "bouwstenen van het denken" genoemd en zijn noodzakelijke voorwaarden om te komen tot leren. Eén belangrijk voorbeeld is de bouwsteen "aanpakgedrag". Deze bouwsteen verwijst naar de manier waarop de kleuter een (leer-)taak benadert: gaat het kind impulsief te werk, luistert hij naar de opgave, werkt het kind systematisch, controleert het kind zijn antwoorden,...?

Hier is het de bedoeling dat het kind zijn eigen (leer-)gedrag leert onder controle houden (zelf-regulatie). Dit uit zich in: een taak zelfstandig afwerken, impulsiviteit afremmen, systematisch werken, reflectie op zijn oplossingsgedrag (hoe doe ik het?), controle achteraf.

Leren samen-werken

Doelstelling: regels respecteren, afspraken volgen, met de andere rekening houden.

Dit "sociale" doel staat niet alleen. Het is bekend, dat kleuters, wanneer ze in groep werken, vlotter leren dan wanneer ze individueel werken. Daartoe is echter nodig te leren met anderen samen te werken, en dus: afspraken volgen, regels respecteren en met de andere rekening houden.

Positief zelfbeeld opbouwen

Doelstelling: Opbouwen van een positief zelfbeeld, intrinsieke motivatie creëren.

Heel wat leer-moeilijke kleuters hebben een negatief ingeschatte competentie (ze denken van zichzelf dat ze de taken, die in de klas aangeboden worden, niet aankunnen). Dit is het resultaat van vele faalervaringen. Tevens vinden deze kleuters geen plezier in leren. Ze leren, ze lossen een taak op, omdat het moet, of omdat ze iets beloofd werden. Het ontbreekt hen aan intrinsieke motivatie.

Werken aan deficiënte cognitieve functies

Werken aan deficiënte cognitieve functies, namelijk: aanpak gedrag, precisie en nauwkeurigheid, logisch denken, tijd en ruimtebegrippen, geheugen, vergelijken, kwantitatieve relaties, ...

GROEPSTHERAPIEEN

Groepstherapie ergo

- ♦ Cognitieve functie: aanpak gedrag
  - ♦ Fijnmotorische vaardigheden oefenen
  - ♦ Oog-hand coördinatie
  - ♦ Grafische vormgeving
  - ♦ Planmatig leren werken:
  - ♦ Visuele discriminatie-oefeningen
  - ♦ Analyse en synthese oefeningen
- ♦ Cognitieve functie: vergelijken (= strategieën aanbrengen om goed te vergelijken)
  - ♦ Figuurachtergrond waarneming
  - ♦ Detail waarneming
  - ♦ Ruimtelijke structuur
- ♦ Cognitieve functie: kwantitatieve relaties
  - ♦ Getalbegrip van 1 tot en met 6
  - ♦ Synchroon tellen tot 10
  - ♦ Seriatie
  - ♦ Classificatie
  - ♦ Rekentaal
  - ♦ Begrippen: veel/weinig - evenveel - meer/minder - 1 meer/1 minder

Groepstherapie logo

- ♦ Cognitieve functies
  - ♦ Aanpakgedrag: planmatig werken.
  - ♦ Auditieve vaardigheden: verbeteren van de auditieve aandacht en luisterhouding.
- ♦ Precisie en nauwkeurigheid:
  - ♦ Woordenschatuitbreiding aan de hand van thema's: woordvinding stimuleren en uitbreiden van de woordenschat met diverse woordsoorten (adjectieven, voorzetsels, werkwoorden,...) en woordvormen (verbuigingen en vervoegingen).
  - ♦ Zinsbouw: begrijpen van zinnen en opdrachten
  - ♦ Verbale expressie stimuleren: leren iets precies verwoorden, speciale gebeurtenissen vertellen in de groep, stimuleren om nieuwe woorden te gebruiken.
- ♦ Logisch denken.
  - ♦ Taaldenken: associëren, sorteren, logische verhalen samenstellen, dissociatie, enz...

Groepstherapie psychomotoriek

- ♦ Cognitieve functie: aanpakgedrag: training van motorische vaardigheden
  - ♦ Basismotorisch: koprollen, lengterollen, kruipen, sluipen.
  - ♦ Evenwicht: statisch: zonder voortbeweging
  - ♦ Dynamisch: o.v.v. parcours, verplaatsingsoefeningen op diverse balkjes
  - ♦ Sprongvaardigheden: hoogte -verte, hinkelen, huppelen, trampolinespringen.
  - ♦ Balmanipulaties: gooien, rollen, botsen, schoppen, vangen ...
- ♦ Cognitieve functie: tijd-en ruimte begrippen
  - ♦ Basiskennis van eigen lichaam: de verschillende delen hun lokalisatie (voor - achter - zijkant) en hun functies.
  - ♦ Imitatie van houdingen en bewegingen in tijd en ruimte.
  - ♦ Inoefenen ruimtebegrippen en richtingsbeleving: zoals voor - achter - op - onder - naast tussen - in - uit - links - rechts.